

CONCEPT-

Besluit van datum

houdende wijziging van het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft, het Besluit prudentiële regels Wft, het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen en het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 (Besluit introductie premiepensioeninstellingen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van *dag maand 2010*, nr. FM 2010- M, gedaan mede namens Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

Gelet op artikel 2:54h, derde lid, 2:121a, tweede lid, 3:9, derde lid, 3:10, tweede en derde lid, 3:17, tweede lid, 3:18, tweede en derde lid, 3:53, derde lid, 3:71, tweede lid, 3:267b, vijfde en zesde lid, en 4:71c, derde lid, van de Wet op het financieel toezicht, de artikelen 33, tweede lid, 151, zevende lid, 160, vierde lid, en 179, tweede lid, van de Pensioenwet, de artikelen 42, tweede lid, 146, zevende lid, 155, vierde lid, en 174, tweede lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling en artikel 13, derde lid, van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000;

De Raad van State gehoord (advies van *dag maand 2010*, nr. W.....);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van *dag maand 2010*, nr. FM 2010-oooo

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2 worden in de numerieke volgorde ingevoegd: “2:54h, eerste lid, ” en “2:121a, eerste lid, ”

B

Na artikel 31e wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 2.4b Uitoefenen van bedrijf van premiepensioeninstelling

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 2:54h, derde lid, en 2:121a, tweede lid, van de wet

artikel 31f

1. De gegevens, bedoeld in artikel 2:54h, derde lid, van de wet zijn:
 - a. een opgave van de naam, het adres en het telefoon- en faxnummer van de premiepensioeninstelling;
 - b. een opgave van de rechtsvorm van de premiepensioeninstelling;
 - c. een opgave van de statutaire zetel, de statutaire naam en de handelsnaam of handelsnamen;
 - d. een opgave van het nummer van inschrijving in het handelsregister;
 - e. een gewaarmerkt afschrift van de statuten;
 - f. een programma van werkzaamheden die de premiepensioeninstelling voornemens is te verrichten;
 - g. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank kan beoordelen of voldaan wordt aan hetgeen ingevolge artikel 3:8 van de wet is bepaald met betrekking tot de deskundigheid van de personen die het dagelijks beleid bepalen;
 - h. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank kan beoordelen of voldaan wordt aan hetgeen ingevolge artikel 3:9 van de wet is bepaald met betrekking

tot de betrouwbaarheid van de personen die het beleid bepalen of mede bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken;

- i. een beschrijving van het voorgenomen beleid met betrekking tot de integrale bedrijfsuitoefening, bedoeld in artikel 3:10, eerste lid, van de wet;
- j. een beschrijving van de zeggenschapsstructuur aan de hand waarvan de Nederlandsche Bank kan beoordelen of voldaan wordt aan artikel 3:16 van de wet;
- k. een beschrijving van de inrichting van de bedrijfsvoering met betrekking tot de beheerste en integrale bedrijfsuitoefening, bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, van de wet;
- l. bescheiden waaruit het eigen vermogen, bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet blijkt.

2. De gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel g, zijn:

- a. een opgave van de naam, de geboortedatum, de geboorteplaats, nationaliteit, het privé-adres, het telefoon- en faxnummer, het e-mailadres en de functie;
- b. een curriculum vitae;
- c. een opgave van de relevante diploma's;
- d. een kopie van een geldig identiteitsbewijs; en
- e. een opgave van referenten.

3. De gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel h, zijn:

- a. een opgave van de naam, de geboortedatum, de geboorteplaats, nationaliteit, het privé-adres, het telefoon- en faxnummer, het e-mailadres en de functie;
- b. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
- c. gegevens met betrekking tot de antecedenten, bedoeld in de bijlage bij dit besluit; en
- d. een opgave van referenten.

4. Het eerste lid, onderdeel h, is niet van toepassing ten aanzien van personen wier betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet door een toezichthouder reeds is vastgesteld.

artikel 31g

Het programma van werkzaamheden, bedoeld in artikel 31f, eerste lid, onderdeel f, dat wordt overgelegd door degene die een vergunning aanvraagt voor het uitoefenen van het bedrijf van premiepensioeninstelling, bevat het volgende:

- a. een opgave van de aard van de overeenkomsten die de premiepensioeninstelling voornemens is te sluiten;
- b. een uiteenzetting omtrent de belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling;
- c. een raming van de kosten voor de inrichting van de administratie en van het productienet en bewijsstukken waaruit blijkt dat de premiepensioeninstelling beschikt over de financiële middelen tot dekking daarvan;
- d. een raming voor de eerste drie boekjaren van de andere dan de in onderdeel c bedoelde kosten van beheer, in het bijzonder van de algemene kosten en de provisies;
- e. een raming voor de eerste drie boekjaren van de premies.

artikel 31h

1. De aanvraag van instemming, bedoeld in artikel 2:121a, tweede lid, gaat vergezeld van een opgave van:

- a. de staat waarvan de voor bedrijfspensioenvoorziening geldende sociale en arbeidswetgeving van toepassing is op de rechtsverhouding tussen de bijdragende onderneming en de werknemers of op degene die een vrij beroep uitoefent;
- b. de naam van de bijdragende onderneming; en
- c. de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling die voor die onderneming zal worden uitgevoerd.

ARTIKEL II

Het **Besluit prudentiële regels Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

1. In de artikelen 10, eerste lid, 11, eerste lid, 12, eerste lid, 13, eerste lid, 14, eerste en tweede lid, 17, eerste lid, 18, 19, 20, eerste lid, 21, eerste lid, 22, 27, tweede lid, 28, 29, 30, en 31, eerste lid, wordt telkens de zinsnede “kredietinstelling, verzekeraar” vervangen door: kredietinstelling, premiepensioeninstelling of verzekeraar.

2. In artikel 14, eerste en tweede lid wordt “kredietinstelling, levensverzekeraar” telkens vervangen door: kredietinstelling, levensverzekeraar, premiepensioeninstelling.

3. In de artikelen 11, tweede, derde, vierde en vijfde lid, en 129, wordt “kredietinstelling of verzekeraar” vervangen door: kredietinstelling, premiepensioeninstelling of verzekeraar.

B

Artikel 48, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel p door een puntkomma, worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:

q. € 225.000 voor een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet;

r. € 112.500 voor een pensioenbewaarder als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet.

C

Artikel 50, eerste lid, komt te luiden:

1. Het minimumbedrag aan eigen vermogen van een bank als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet, van een beheerder van een instelling voor collectieve beleggingen in effecten als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, van een beheerder als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:55,

eerste lid, van de wet die geen beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten is en die een vermogen van minder dan € 250 miljoen beheert, van een beleggingsmaatschappij als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, van een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet, van een betaalinstantie als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, van een clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:55, eerste lid, van de wet of van een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, wordt gevormd door de waarde van de vermogensbestanddelen, bedoeld in artikel 91, tweede lid, onderdelen a tot en met g.

D

Artikel 51, eerste lid, komt te luiden:

1. Het minimumbedrag aan eigen vermogen van een beheerder als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:55, eerste lid, van de wet die geen beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten is en die een vermogen van ten minste € 250 miljoen beheert, van een bewaarder als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:55, eerste lid, van de wet, of van een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet wordt gevormd door de waarde van het kernkapitaal, bedoeld in artikel 91, en het aanvullend kapitaal, bedoeld in artikel 92.

E

Na artikel 124c wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 12.2.1 Beleggingsbeleid van een premiepensioeninstelling

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:267b, vijfde en zesde lid, van de wet

artikel 124d

Het beleggingsbeleid van een pensioenregeling die niet wordt beheerst door het recht van een lidstaat wordt uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van het land van herkomst van de regeling.

artikel 124e

1. Het beleggingsbeleid van een pensioenregeling die wordt beheerst door het recht van een lidstaat wordt uitgevoerd overeenkomstig de volgende beginselen:

- a. beleggingen in de bijdragende onderneming worden beperkt tot ten hoogste 5 % van de portefeuille als geheel, en ingeval de bijdragende onderneming tot een groep behoort, worden beleggingen in de ondernemingen die tot dezelfde groep als de bijdragende onderneming behoren, beperkt tot ten hoogste 10 % van de portefeuille. Wanneer een groep van ondernemingen aan de premiepensioeninstelling bijdragen betaalt, geschieden beleggingen in deze bijdragende ondernemingen prudent, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een behoorlijke diversificatie;
- b. de beleggingen worden gewaardeerd op basis van marktwaardering;
- c. beleggingen in niet tot de handel op een gereguleerde markt, of een multilaterale handelsfaciliteit of een daarmee vergelijkbaar systeem in een staat die geen lidstaat is toegelaten waarden worden tot een prudent niveau beperkt.
- d. beleggingen in derivaten zijn toegestaan voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het risicoprofiel of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. De premiepensioeninstelling vermijdt een bovenmatig risico met betrekking tot één en dezelfde tegenpartij en tot andere derivatenverrichtingen;
- e. de waarden worden naar behoren gediversifieerd zodat een bovenmatige afhankelijkheid van of vertrouwen in bepaalde waarden, of een bepaalde emittent van waarden of groep van ondernemingen en risicoaccumulatie in de portefeuille als geheel worden vermeden.

2. De eisen die zijn opgenomen in het eerste lid, aanhef en onderdelen a en e zijn niet van toepassing op beleggingen in staatsobligaties.

3. Onder waardering op marktwaarde bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan

worden afgewikkeld tussen terzake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

4. Leningen als bedoeld in artikel 3:267b, vierde lid, van de wet mogen slechts worden aangegaan voor een periode van niet langer dan een jaar.

5. Van een liquiditeitsdoelstelling als bedoeld in artikel 3:267b, vierde lid, van de wet is sprake als de premiepensioeninstelling tijdelijk niet kan voldoen aan zijn verplichtingen of de betreffende lening wordt aangegaan ter verbetering van het risicoprofiel van de premiepensioeninstelling.

ARTIKEL III

Het **Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft** wordt als volgt gewijzigd:

Na artikel 168a wordt een nieuw hoofdstuk toegevoegd, luidende:

HOOFDSTUK 14A.

Premiepensioeninstellingen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:71c, derde lid, van de wet.

Artikel 168b

Een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:71c, eerste lid, van de wet, bepaalt, voor zover van toepassing, in ieder geval:

a. ten aanzien van de verschuldigde premie:

1°. de wijze waarop de verschuldigde premie wordt vastgesteld;

2°. de wijze waarop en de termijnen waarin de verschuldigde premie wordt voldaan;

3°. de procedures die gelden bij het niet nakomen van premiebetalingsverplichtingen door de bijdragende onderneming;

b. ten aanzien van de kosten:

- 1°. het bedrag van de totale kosten:
 - 2°. de kosten die worden ingehouden op de premie, onderverdeeld naar soorten kosten, zoals in elk geval de eerste kosten, de doorlopende kosten en de aan- en verkoopkosten;
 - 3°. de kosten die worden ingehouden op de vermogensopbouw of uitkering, onderverdeeld naar soorten kosten, zoals in elk geval de eerste kosten, de doorlopende kosten en de aan- en verkoopkosten;
 - 4°. de invloed van het gemiddelde jaarlijkse percentage van de kosten, bedoeld onder 2° en 3°, op het rendement, de vermogensopbouw of uitkering, verbonden aan de overeenkomst; en
 - 5°. de wijze waarop de kosten, bedoeld onder 2° en 3°, worden verdeeld over de looptijd van de overeenkomst;
- c. de informatie die de bijdragende onderneming verstrekt aan de premiepensioeninstelling en de wijze waarop deze informatie wordt verstrekt;
 - d. de informatie die de premiepensioeninstelling verstrekt aan de bijdragende onderneming, pensioendeelnemers en pensioengerechtigden en de wijze waarop deze informatie wordt verstrekt;
 - e. de door de premiepensioeninstelling in acht te nemen beleggingsbeginselen en beleggingsvoorschriften;
 - f. of, en onder welke voorwaarden pensioendeelnemers wordt toegestaan de verantwoordelijkheid voor beleggingen over te nemen;
 - g. de voorwaarden die gelden voor inbreng en overdracht van waarden van opgebouwde pensioenaanspraken;
 - h. de wijze waarop sterftewinsten worden toebedeeld;
 - i. de criteria die de premiepensioeninstelling hanteert bij de keuze van een derde voor de inkoop van een pensioenuitkering;
 - j. of de premiepensioeninstelling een dekking tegen biometrische risico's of garanties zal betrekken van een derde en, indien relevant, de criteria die zij zal hanteren bij de keuze van een derde;
 - k. de voorwaarden die gelden bij beëindiging van de overeenkomst; en
 - l. het toepasselijke recht en de wijze van beslechting van geschillen.

Artikel 168c

Een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:71c, tweede lid, van de wet, bepaalt in ieder geval dat:

- a. de pensioenbewaarder in het belang van de pensioendeelnemers en pensioengerechtigden optreedt;
- b. over het in bewaring gegeven pensioenvermogen slechts kan worden beschikt door de premiepensioeninstelling en de pensioenbewaarder tezamen;
- c. de pensioenbewaarder het in bewaring gegeven pensioenvermogen slechts afgeeft tegen ontvangst van een verklaring van de premiepensioeninstelling waaruit blijkt dat afgifte wordt verlangd in verband met de regelmatige uitoefening van het bedrijf van premiepensioeninstelling;
- d. de pensioenbewaarder volgens het recht van de staat waar de premiepensioeninstelling haar zetel heeft jegens de premiepensioeninstelling, de pensioendeelnemers en de pensioengerechtigden aansprakelijk is voor door hen geleden schade voorzover de schade het gevolg is van verwijtbare niet-nakoming of gebrekkige nakoming van zijn verplichtingen, ook indien de pensioenbewaarder het bij hem in bewaring gegeven pensioenvermogen geheel of gedeeltelijk aan een derde heeft toevertrouwd.

ARTIKEL IV

Het **Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 9, zesde lid, komt te luiden:

6. Het fonds of de premiepensioeninstelling verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner of de pensioengerechtigde op verzoek de verklaring inzake beleggingsbeginselen, bedoeld in artikel 145 van de Pensioenwet, artikel 140 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling of artikel 3:267a van de Wet op het financieel toezicht.

B

Aan artikel 11 wordt een zin toegevoegd, luidende: De principes die daarbij zijn geformuleerd voor verzekeraars zijn van overeenkomstige toepassing op premiepensioeninstellingen.

C

In hoofdstuk 8 wordt voor artikel 36 een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 35a Verklaring geen bezwaar bij omzetting fonds

1. De Nederlandsche Bank verleent de verklaring van geen bezwaar, bedoeld in artikel 108a van de Pensioenwet en artikel 113a van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.
2. Bij de aanvraag van de verklaring van geen bezwaar, bedoeld in het eerste lid, worden in ieder geval verstrekt:
 - a. een door een accountant gecontroleerde en gewaarmerkte balans van het fonds met als peildatum de datum van omzetting van het fonds in een andere rechtsvorm; en
 - b. de schriftelijk vastgelegde afspraken over de besteding van het vermogen van het fonds en de vruchten daarvan na de omzetting.

D

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt “29, eerste lid, 33” vervangen door: 29, eerste lid, 29, zevende lid, voor zover het betreft de overeenkomstige toepassing van artikel 29, eerste lid, 33.
2. In het tweede lid wordt “39, eerste lid, 42” vervangen door: 39, eerste lid, 39, zevende lid, voor zover het betreft de overeenkomstige toepassing van artikel 39, eerste lid, 42.

E

Aan artikel 42, vijfde lid, wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

- c. premiepensioeninstellingen.

F

Artikel 51a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt in numerieke volgorde ingevoegd:

29, zevende lid, voor zover het betreft de

overeenkomstige toepassing van artikel 29, eerste lid 2

2. In het tweede lid wordt in numerieke volgorde ingevoegd:

39, zevende lid, voor zover het betreft de

overeenkomstige toepassing van artikel 39, eerste lid 2

3. In het vierde lid vervalt:

11 1

Artikel V

Het **Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 31 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden: Informatieverstrekking door verzekeraars en premiepensioeninstellingen aan de Nederlandsche Bank.

2. In de tekst wordt “door een verzekeraar” vervangen door: door een verzekeraar of een premiepensioeninstelling.

B

In artikel 33, eerste lid, wordt “Het fonds en de verzekeraar” vervangen door: Het fonds, de verzekeraar en de premiepensioeninstelling.

Artikel VI

Artikel 7, derde lid, van het **Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000** komt te luiden:

3. Aan de vrijstelling wordt door het bedrijfstakpensioenfonds het voorschrift verbonden dat de werkgever een andere pensioenvoorziening heeft en deze heeft ondergebracht als bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de Pensioenwet dan wel dat de werkgever binnen 12 maanden na het moment waarop de vrijstelling wordt verleend een andere pensioenvoorziening zal treffen en deze zal onderbrengen als bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de Pensioenwet.

ARTIKEL VII

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

ARTIKEL VIII

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit introductie premiepensioeninstellingen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Nota van toelichting

Algemeen

Met deze wijziging van de volgende algemene maatregelen van bestuur wordt nadere invulling gegeven aan de eisen die op grond van de Wet introductie premiepensioeninstellingen (een wijziging van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft)) gelden voor de premiepensioeninstellingen:

- het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft
- het Besluit prudentiële regels Wft
- het Besluit Gedragtoezicht financiële ondernemingen Wft
- het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling
- het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen
- het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000

In verband met de verantwoordelijkheid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor de drie laatstgenoemde besluiten wordt dit besluit door de minister van Financiën mede namens zijn ambtsgenoot ingediend.

Dit besluit bevat onder andere regels inzake het beleggingsbeleid van de premiepensioeninstelling, de eisen die worden gesteld aan het vermogen van de premiepensioeninstelling en de inhoud van de overeenkomsten tussen de werkgever en de premiepensioeninstelling en de premiepensioeninstelling en de pensioenbewaarder. Voor het grootste gedeelte wordt in deze algemene maatregel van bestuur aangesloten bij de regels die gelden voor de overige financiële ondernemingen of pensioenfondsen.

Administratieve lasten

Het voorstel brengt geen nadere administratieve lasten (AL) of overige nalevingskosten (ONK) met zich. In hoofdstuk 6 (administratieve lasten) van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken II 2008/09, 31891, nr. 3, p. 23 e.v.) zijn de AL en ONK die gepaard gaan met het voorstel - inclusief deze algemene maatregel van bestuur - reeds verantwoord. In die verantwoording is ervan uitgegaan dat bij de inrichting van de verplichtingen in deze algemene maatregel van

bestuur wordt aangesloten bij bestaande regelingen op basis van de Wft en de Pensioenwet. Dat heeft tot gevolg dat in het kader van deze algemene maatregel van bestuur slechts mutaties op eerder gemaakte berekeningen hoeven te worden verantwoord, namelijk voor zover is afgeweken van de eerder voorgenomen gebruikelijke eisen. Hiervan is geen sprake.

In de inrichting van de eisen aan de vergunningverlening en kennisgeving grensoverschrijdende dienstverlening is niet afgeweken van wat te doen gebruikelijk is. De AL die hiermee gepaard gaan zijn dus reeds adequaat verantwoord.

De inrichting van de eisen die worden gesteld aan de inhoud van het te voeren beleggingsbeleid leiden niet tot kosten, maar dienen als uitgangspunt bij de inrichting van dit beleid door de premiepensioeninstelling.

De eisen die gesteld worden aan de inhoud van de overeenkomst van dienstverlening tussen de bijdragende onderneming en de premiepensioeninstelling brengen noch AL met zich, noch ONK. Het spreekt voor zich dat de premiepensioeninstelling en de bijdragende onderneming deze overeenkomst zullen sluiten en dat daarin bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt over de kosten die in rekening worden gebracht in verband met de te verlenen diensten. De eisen die aan de inhoud van deze overeenkomst worden gesteld dienen slechts ter borging dat alle wezenlijke elementen waarover afspraken worden gemaakt adequaat beschreven worden in de overeenkomst. De eventuele meerkosten hiervan zijn nihil en kunnen als bedrijfseigen kosten worden beschouwd. Hetzelfde geldt voor eisen aan de inrichting van de overeenkomst van beheer en bewaring die wordt gesloten tussen een premiepensioeninstelling en een pensioenbewaarder.

De AL die gepaard gaan met een verstrekking van een verklaring inzake beleggingbeginselen zijn reeds verantwoord bij het wetsvoorstel. Hetzelfde geldt voor - tot slot - de lasten die het gevolg zijn van een verklaring van geen bezwaar die nodig is omzetting van een pensioenfonds in een andere rechtsvorm.

Artikelsgewijs

Artikel I

Hierin worden de eisen genoemd die gesteld worden aan de gegevens die door de premiepensioeninstelling overhandigd dienen te worden bij de aanvraag van een vergunning of een aanvraag van instemming met grensoverschrijdende dienstverlening. Deze eisen komen grotendeels overeen met de eisen die gelden voor de andere financiële instellingen in de Wft. Een enkele eis verdient, met het oog op de specifieke werkzaamheden van de premiepensioeninstelling, wat nadere toelichting. Het betreft de verplichting om een programma van de werkzaamheden die de premiepensioeninstelling voornemens is te verrichten (artikel 31f, eerste lid, onderdeel f, en artikel 31g) te overhandigen. Zoals in de memorie van toelichting bij de wet reeds uitvoerig is beschreven, kan een PPI slechts premieovereenkomsten uitvoeren. Echter, binnen de internationale context van het begrip “premieovereenkomst” zijn vele variaties denkbaar. Het is belangrijk dat de toezichthouder op de hoogte is van de specifieke kenmerken van de premiereregeling die de premiepensioeninstelling voornemens is uit te voeren.

Artikel II

In artikel 124e zijn de voorschriften uit de IORP-richtlijn¹ ten aanzien van het door pensioenuitvoerders te volgen beleggingsbeleid overgenomen zoals deze zijn vertaald in de artikelen 135 en 136 van de Pensioenwet en de artikelen 13 en 14 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen. De IORP-eisen gelden voor alle EU/EER pensioenregelingen. Dit voorzover deze eisen nog niet waren vastgelegd in artikel 3:267b van de wet. Voor niet EU/EER-regelingen gelden op grond van artikel 124d de eisen die het land van herkomst stelt aan het beleggingsbeleid. Deze bepaling dient in samenhang gelezen te worden met de samenwerkingsbepaling tussen de toezichthouders op grond van artikel 2:121a, derde lid, van de wet.

Artikel III

In artikel 168b van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (hierna:

¹ Richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (PbEG 2003, L 235)

Bgfo Wft) worden de onderwerpen genoemd die ten minste, voor zover van toepassing, moeten worden geadresseerd in de overeenkomst van dienstverlening die wordt gesloten tussen een premiepensioeninstelling en een bijdragende onderneming (vgl. artikel 4:71c, eerste lid, Wft). Deze verplichting geldt ongeacht de herkomst van de pensioenregeling die door de premiepensioeninstelling zal worden uitgevoerd. Indien een premiepensioeninstelling een Nederlandse pensioenregeling uitvoert gelden bovendien de eisen die worden gesteld aan de uitvoeringsovereenkomst van artikel 25 van de Pensioenwet (hierna: Pw).

Partijen zijn niet gehouden om alle voorgeschreven onderwerpen uitputtend in hetzelfde document te adresseren. Het staat partijen vrij in de (hoofd)overeenkomst te verwijzen naar andere documenten, onder de voorwaarde dat de verwijzing naar de inhoud van die andere documenten tot gevolg heeft dat de daarin vervatte afspraken onderdeel uitmaken van de overeenkomst.

De eisen in artikel 168b, *onderdeel a*, ten aanzien van afspraken die moeten worden gemaakt over de verschuldigde premie komen overeen met de voorschriften die in artikel 25 van de Pw worden gesteld aan de uitvoeringsovereenkomst. Onder verschuldigde premie wordt verstaan de premie die moet worden afgedragen vanwege de premiereregeling die de premiepensioeninstelling uitvoert. Indien de premiepensioeninstelling tevens bemiddelt bij de totstandkoming van een verzekeringsdekking die wordt betrokken bij een derde (zie verder de toelichting op onderdelen i) en j) en in dat kader assisteert bij het beheer en de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst door het innen van premies ten behoeve van de verzekeraar, wordt deze premie niet als verschuldigde premie in verband met de premiereregeling aangemerkt. De eventuele premie-inning door de premiepensioeninstelling in verband met een verzekeringsdekking betrokken bij een derde dient separaat te worden overeengekomen. Het ligt voor de hand dat daarbij tevens de afspraak wordt gemaakt over hoe inzichtelijk wordt gemaakt welk deel van afdracht door de bijdragende onderneming als verschuldigde premie in verband met de premiereregeling geldt en welk deel als premie voor een dekking of garantie die wordt betrekking bij derden .

De voorschriften in *onderdeel b* van artikel 168b hebben tot doel bijdragende ondernemingen een goed inzicht te bieden in de kosten die een premiepensioeninstelling rekent in verband met de uitvoering van een premiereregeling en het effect van die kosten op het rendement en het uiteindelijk opgebouwde

vermogen. De eisen die worden gesteld aan kostentransparantie komen overeen met de eisen die terzake gelden voor verzekeraars die beschikbare premieregelingen uitvoeren. Daartoe is aangesloten bij de artikelen 59a, tweede lid, en artikel 60, eerste lid, onderdeel I, van het Bgfo Wft. De begrippen kosten, eerste kosten, doorlopende kosten en aan- en verkoopkosten zijn reeds toegelicht bij de laatstgenoemde artikelen (Stb. 2009, 401, p. 17-18).

“Kosten” zijn alle bedragen die de premiepensioeninstelling direct of indirect in rekening brengt of ten laste laat komen van de pensioendeelnemers. Hierbij kan gedacht worden aan vergoedingen, provisies, lasten, uitgaven, maar ook aan eventuele belastingen die pensioendeelnemers via de premiepensioeninstelling moet betalen. Onder kosten worden ook verstaan eventuele opbrengsten uit het pensioenvermogen (zoals rente en dividend op beleggingen, maar ook eventuele sterftewinsten) die eventueel als vergoeding voor de activiteiten van de financiële onderneming in rekening worden gebracht bij pensioendeelnemers, of die anderszins aan de pensioendeelnemers worden onthouden (zie voor afspraken over toedeling van sterftewinsten artikel 168b, onderdeel h).

In de context van de uitvoering van een premieregeling door een premiepensioeninstelling kan het begrip “eerste kosten” worden gelezen als de kosten die gemoeid zijn met de aangaan van de relatie tussen de bijdragende onderneming en de premiepensioeninstelling. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan kosten die de premiepensioeninstelling maakt vanwege advisering aan de bijdragende onderneming in verband met de inrichting van de dienstverlening en het opnemen van de premieregeling van de bijdragende onderneming in de administratie.

“Doorlopende kosten” kunnen onder meer bestaan uit kosten die worden gemaakt voor de incasso van premies, de uitvoering van de pensioenadministratie en in verband met de informatieverstrekking aan deelnemers. Kosten die worden gemaakt ten behoeve van het beheer van het pensioenvermogen kunnen eveneens tot de doorlopende kosten worden gerekend. Het gaat om kosten als vergoeding voor de activiteiten van de premiepensioeninstelling zelf in het kader het beheer van het pensioenvermogen, maar ook om kosten die derden die betrokken zijn bij het vermogensbeheer doorberekenen aan de premiepensioeninstelling. Bij dit laatste kan bijvoorbeeld worden gedacht aan kosten die in rekening worden gebracht door een beheerder van een beleggingsfonds waarin wordt belegd of kosten van de

diensten van een eventuele pensioenbewaarder. Ook kosten die het gevolg zijn van beleggingsbeslissingen van pensioendeelnemers die de verantwoordelijkheid voor beleggingen hebben overgenomen worden tot de doorlopende kosten gerekend. Aangezien premiepensioeninstellingen de (waarde van de) uitkering niet zullen uitdrukken in rechten van deelneming in een beleggingsinstelling en het bij hen ondergebrachte pensioenvermogen bovendien niet (louter) zullen beleggen in participaties in zogenaamde beleggingsinstellingen is er voor gekozen om de artikelen 59a, tweede lid, onderdeel c, en artikel 60, eerste lid, onderdeel I, onder 3°, niet over te nemen in deze algemene maatregel van bestuur. Zoals hier boven al is toegelicht dienen eventuele kosten in verband met beheerslasten die in rekening worden gebracht door beheerders van beleggingsfondsen waarin het pensioenvermogen wordt belegd reeds te worden verantwoord onder de doorlopende kosten die ten laste worden gebracht van de premie of het opgebouwde vermogen. Aan- en verkoopkosten zijn kosten die door de premiepensioeninstelling in rekening worden gebracht indien in het kader van de vermogensopbouw bepaalde beleggingen worden aangegaan of verkocht.

De regels die strekken tot kostentransparantie als bedoeld in artikel 168b, onderdeel b, onder 5°, zullen vooral van belang zijn voor de uitvoering van buitenlandse pensioenregelingen. Artikel 17a van de Pw bepaalt immers dat de doorberekening van kosten in het kader van een Nederlandse premieovereenkomst evenredig in de tijd moet plaatsvinden. De ontwikkeling van de kosten in de tijd kan bij de uitvoering van Nederlandse regelingen dus niet anders dan evenredig zijn.

Met betrekking tot onderdeel d, welke informatie het betreft volgt uit het sociale en arbeidsrecht van het land dat relevant is voor de uitvoering van de pensioenregeling. Voor de uitvoering van Nederlandse pensioenregeling is dit dus de Pensioenwet.

Met betrekking tot onderdeel e), het zal in ieder geval een verwijzing naar de beleggingsbeginselen en -voorschriften die volgen uit artikel 3:267b van de Wft betreffen, maar mogelijk ook additionele afspraken ten aanzien van het te voeren beleggingsbeleid die partijen overeenkomen.

Wat betreft artikel 168b, onderdeel f, voor de uitvoering van Nederlandse pensioenregelingen moet worden verwezen naar artikel 52 van de Pw waarin de zorgplicht en de voorwaarden voor het overnemen van verantwoordelijkheid van beleggingen door pensioendeelnemers zijn vastgelegd.

De onderdelen i en j van artikel 168b hebben tot doel de bijdragende onderneming en premiepensioeninstelling tot duidelijke afspraken te doen komen ten aanzien van de eventuele diensten die de premiepensioeninstelling verleent als tussenpersoon bij het betrekken van garanties of dekkingen van derden. Zoals ook al is toegelicht in o.m. de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2009/10, 31 891, nr. 6, p. 5) kan de premiepensioeninstelling als tussenpersoon (bemiddelaar, adviseur, gevolmachtigd agent) optreden bij o.m. het betrekken van een levenslange uitkering bij een verzekeraar voor de uitkeringsfase of bij het betrekken van op de uitvoering van de premieregeling aanvullende garanties of dekkingen tegen biometrische risico's bij een derde tijdens de opbouwfase.

Artikel IV

Onderdeel A (artikel 9)

Pensioeninstellingen in de zin van de IORP-richtlijn stellen een verklaring inzake beleggingsbeginselen op. Daarbij gaat het zowel om fondsen als om premiepensioeninstellingen. Op grond van artikel 9 wordt deze verklaring op verzoek verstrekt aan pensioendeelnemers en pensioengerechtigden van de desbetreffende pensioenregeling.

Onderdeel B (artikel 11)

Op grond van artikel 33 van de Pensioenwet en artikel 42 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling richt de pensioenuitvoerder zijn organisatie zodanig in dat goed bestuur gewaarborgd is. Op grond van artikel 11 zijn als principes voor goed bestuur aangemerkt de Principes voor goed pensioenfondsbestuur, zoals geformuleerd door de Stichting van de Arbeid op 16 december 2005. De Stichting van de Arbeid heeft daarin ook principes vastgesteld die van toepassing zijn op verzekeraars bij rechtstreeks verzekerde regelingen. Deze zelfde principes zijn van overeenkomstige toepassing bij uitvoering van een pensioenregeling door een premiepensioeninstelling.

Onderdeel C (artikel 35a)

In de toelichting bij artikel 108a van de Pw en artikel 113a van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Kamerstukken II 2008/09, 31 891, nr. 3) is aangegeven

dat in geval van omzetting van een pensioenfonds in een andere rechtsvorm DNB een verklaring van geen bezwaar verleent indien DNB van oordeel is dat de belangen van de personen die betrokken zijn bij een pensioenregeling (werkgever, werknemers, gepensioneerden en slapers) voldoende gewaarborgd zijn.

Ingeval het pensioenfonds een stichting is (en dat is in de praktijk vrijwel altijd het geval) regelt artikel 2:18, zesde lid, van het Burgerlijk Wetboek het beklemd vermogen:

“Na omzetting van een stichting moet uit de statuten blijken dat het vermogen dat zij bij de omzetting heeft en de vruchten daarvan slechts met toestemming van de rechter anders mogen worden besteed dan voor de omzetting was voorgeschreven. Hetzelfde geldt voor de statuten van een rechtspersoon voor zover dit vermogen en deze vruchten daarop krachtens fusie of splitsing zijn overgegaan”.

Indien voor de omzetting niets was geregeld over de besteding van de overschotten dan betekent dit nog steeds dat het voormalige fondsvermogen alleen kan worden aangewend voor uitgaven overeenkomstig het doel van het pensioenfonds (uitvoering van een pensioenregeling). Echter, er is geen enkele verplichting voor de nieuwe rechtspersoon om het vermogen daadwerkelijk uit te geven. In het uiterste geval kan de nieuwe rechtspersoon afwachten tot de volledige populatie van het voormalige pensioenfonds is overleden en het beklemd vermogen vrij laten vallen ten gunste van de nieuwe rechtspersoon. Om dit te voorkomen moeten er, voordat er een verklaring van geen bezwaar kan worden afgegeven, duidelijke schriftelijke afspraken worden gemaakt tussen de bij de omzetting betrokken partijen over de besteding van het pensioenfondsvermogen, inclusief eventuele vruchten daarvan. DNB kan de afspraken over de besteding met name toetsen aan de verplichting van het fondsbestuur tot evenwichtige belangenafweging als bedoeld in artikel 105 van de Pensioenwet en artikel 110 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Een andere belangrijk punt is dat er een waardering van de balans zou moeten plaatsvinden met als peildatum moment omzetting (met accountantsverklaring). DNB moet voordat de verklaring van geen bezwaar kan worden verstrekt inzage hebben in de omvang van het vermogen van het fonds.

Onderdeel D (artikel 36)

Het informeren van deelnemers bij premieachterstand door verzekeraars en fondsen valt onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten. Voor de overeenkomstige verplichting van de premiepensioeninstelling om premieachterstand te melden wordt hetzelfde geregeld.

Onderdeel E (artikel 42)

Voor de toerekening van de kosten van het toezicht worden categorieën uitvoeders onderscheiden. De premiepensioeninstellingen worden als categorie aan de opsomming toegevoegd.

Onderdeel F (artikel 51a)

De premiepensioeninstelling is verplicht deelnemers te informeren over een bepaalde premieachterstand. Bij overtreding van deze verplichting kan een boete van de tweede categorie worden opgelegd. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de onjuiste vermelding van artikel 11 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling te schrappen.

Artikel V

Onderdelen A en B (artikelen 31 en 33)

In artikel 31 is geregeld dat verzekeraars bepaalde informatie leveren aan de toezichthouders. Geregeld is dat ook de premiepensioeninstelling deze informatie moet leveren.

Artikel VI

Aan de vrijstelling van deelname aan een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds kan het voorschrift worden verbonden dat de werkgever een andere pensioenvoorziening heeft. Deze pensioenvoorziening kan ook bij een premiepensioeninstelling worden ondergebracht.